

Тарас Григорович Шевченко

український поет, письменник (драматург, прозаїк), художник (живописець, гравер), громадський діяч, філософ, політик, фольклорист, етнограф, історик.

Тарас Шевченко – видатний український поет, прозаїк, драматург, художник, політичний і громадський діяч. Народився в сім'ї селянина 25 лютого (9 березня за новим стилем) 1814 року в селі Моринці на Черкащині. Рано залишився сиротою. У 14 років його взяли «козачком» до двору поміщика П. Енгельгарда, з яким переїхав спочатку до Вільно, а потім - до Петербурга. У 1832 р. Шевченка віддали «у науку» до художника В. Ширяєва. У 1838 році за підтримки К. Брюллова, В. Жуковського, О. Венеціанова, М. Вельгорського, Є. Гребінки, І. Сошенка та інших Шевченка викупили з кріпацтва.

Писати Тарас Шевченко почав у другій половині 30-х років. У 1840 році в Петербурзі вийшла його перша збірка поезій «Кобзар», у 1845 році - героїчно-романтична поема «Гайдамаки». В 1843-45 роках він написав цикл поезій «Три літа» (центральним твором якого є «Сон»), поему «Кавказ», послання «І мертвим і живим...», поезії «Чигирине, Чигирине», «Великий льох», «Стоїть в селі Суботіві» та ін., в яких гостро виступив проти соціально-національного гноблення українського народу. Шевченко перший в українській літературі виступив як істинно народний поет, твори якого з усією повнотою відбили почуття й думки трудящих мас, їх віковічні визвольні прагнення. Поет виступив як грізний суддя і викривач усього самодержавно-кріпосницького ладу, як непримиренний ворог поміщиків і царизму.

24 березня 1847 р. за участь у Кирило-Мефодіївському товаристві та за антисамодержавні поезії заарештований і засланий солдатом до Орської фортеці Оренбурзького окремого корпусу з царською резолюцією про заборону писати й малювати. Та, попри указ, поет все одно крадькома писав вірші та малював. Ще перебуваючи на засланні у 1848 р., Тараса Шевченка як художника включили до складу експедиції, завданням якої було дослідження Аральського моря. Саме там було створено багато акварельних пейзажів та портретів.

У 1857 р. завдяки клопотанням друзів Тараса Шевченка звільнили з заслання. 1858 р. він прибув до Москви, потім до Петербурга. У 1859 р. приїхав в Україну, де перебував під наглядом поліції. Постійно проживати на батьківщині йому заборонили і зобов'язали виїхати до Петербурга. Заслання підірвало здоров'я Шевченка. На початку 1861 р. він тяжко захворів і 10 березня помер. Поховали його спочатку на Смоленському кладовищі Петербурга, а в травні 1861 р. прах перевезли на Чернечу (тепер Тарасову) гору поблизу м. Канева.

Тарас Григорович Шевченко є одним з найвидатніших майстрів українського образотворчого мистецтва. Він працював у галузях станкового живопису, графіки, монументально-декоративного розпису та скульптури, досконало володів технікою акварелі, олії, офорту, малюнка олівцем і пером. Він є автором понад тисячі мистецьких творів. У 1859-1860 роках виконав офорти з творів зарубіжних та російських художників, за які отримав звання академіка гравірування.

Ім'я Тараса Шевченка відоме в усьому світі: у багатьох країнах йому встановлені пам'ятники, його твори перекладені майже на всі мови світу, його ім'ям в Україні названі навчальні заклади, театри, площі, вулиці, міста.

Тарас Шевченко для українського народу не лише геніальний поет. Він — його сумління, совість, бунтівний розум, його ніжне щире серце, сповнене великою любов'ю і безмежним стражданням. Ось чому його люблять і шанують усі — незалежно від віку, естетичних уподобань, ідейних позицій.

У найважчі роки ідейного чи соціального розшарування, Великий Кобзар щоразу ставав прапором української нації, гаслом, її духовним маяком.

**Свою Україну любіть.
Любіть її...Во врем'я люте.
В останню тяжкую минуту.
За неї Господа моліть!**

Т. Шевченко